

14. BÖLÜM

SUÇUN ÖĞRENİLMESİ VE YAYGINLAŞMASINDA SOSYAL MEDYANIN ETKİSİ

Burcu TÜRK¹

Giriş

Suç konusu insanlık tarihi kadar eski bir olgu olup, nedenleri ve etkileri halen araştırılmaya devam edilen, çözüm bekleyen önemli bir toplumsal sorundur. Çeşitli teoriler bugüne kadar suçu ve suçluluğu açıklamaya çalışmıştır. Her bir teori farklı açılardan suçu ve suçluluğu ele almış, kriminoloji literatürüne pek çok katkılar sağlamıştır. Son yıllarda teknolojinin gelişmesiyle birlikte suç ve suçluluğun yaygınlaşması noktasında sosyal medyanın da etkilerinin olduğu dikkati çekmektedir. Sosyal medyanın sayısız avantaj sağlamasının yanı sıra suç işlemeye oldukça elverişli bir alan yarattığını söylemek mümkündür. Bu noktada suçu açıklayan teorilere, suçla sosyal medya arasındaki ilişkiye ve sosyal medyanın suç üzerindeki yansımalarına bakılacaktır.

Suç ve Suç Teorileri

Herhangi bir zaman diliminde ya da toplumda suç olarak tanımlanan bir davranış, başka bir zaman diliminde ya da toplumda suç olarak görülmebilir. Dolayısıyla suçun dinamik bir yapısının olmasından hareketle genel geçer bir tanımını yapmak oldukça güçtür. Ancak genel anlamda toplumda var olan normlardan

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Haliç Üniversitesi, FEF, Psikoloji Bölümü.

Kaynakça

- Bahar, A . (2018). Bilişim suçları, iletişim ve sosyal medya. *İstanbul Aydın Üniversitesi Dergisi*, 10(3), 1-36 .
- Belsey, B. (2006). Cyberbullying: An emerging threat to the always on generation. http://www.cyberbullying.ca/pdf/Cyberbullying_Article_by_Bill_Belsey.pdf [Erişim tarihi: 14.01.2021]
- Bilge, R. (2016). Sosyal medyada nefret söyleminin inşası ve nefret suçlarına ilişkin yasal düzenlemeler. *Yeni Medya*, 1, 1-14.
- Burkay, S. (2008). Teorik çerçevede suç. *ETHOS*, 2(4), 1-15.
- Dolu, O. (2015). *Suç Teorileri: Teori, Araştırma ve Uygulamada Kriminoloji*. Ankara: Global Politika ve Strateji.
- Gökulu, G. (2019). Suç kuramları: biyolojik ve psikolojik yaklaşımlar - eleştirel bir değerlendirme. *Turkish Studies Social Sciences*, 14(4), 1471-88.
- Göregenli, M. (2013). Nefret söylemi ve nefret suçları. M. Çınar (Eds.), *Medya ve Nefret Söylemi Kavramlar Mecralar Tartışmalar* içinde (57-73). İstanbul: Hrant Dink Vakfı.
- Karaboğa, M . (2018). Üniversite öğrencilerinin bir sosyalleşme alanı olarak sosyal medya hakkındaki görüşleri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(3), 912-36.
- Kızmaz, Z. (2005). Sosyolojik suç kuramlarının suç olgusunu açıklama potansiyelleri üzerine bir değerlendirme. *C. Ü. Sosyal Bilimler Dergisi*, 29(2), 149-74
- Küçükvardar, M. (2018). Suç olgusunun değişen yüzü: Siber suçlar. *International Journal of Information, Technology and Philosophy*, 1(2),1-18
- Sözer M. A. ve Balcıoğlu E., (2016). *Kriminoloji*. Ankara: Nobel.
- Süllü, Z. (2018). Sözlü kültürden dijital kültüre iletişim ve iletişim araçlarının tarihsel kökenleri. *Kastamonu Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, 1, 119-35
- Tutkun, Ö., Demirtaş, Z., Açıkgöz, T. ve Demirel Tekşal, S . (2017). Televizyon ve dijital oyunların ortaokul öğrencilerinin şiddete eğilimine etkisi. *PESA Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(2) , 83-91. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/pesausad/issue/36304/410274> [Erişim tarihi: 14.12.2020]
- Uluç, G. ve Yarcı, A. (2017). Sosyal medya kültürü. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 52, 88-102.
- Vardal, Z. B. (2015). Nefret söylemi ve yeni medya. *Maltepe Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, 2(1), 132-56.
- Yanık, A. (2017). Sosyal medyada yükselen nefret söyleminin temelleri. *Global Media Journal*, 8(15), 64-383.
- Yardımcı, G. (2011). Manevi şiddet temelinde nefret söylemi ve nefret suçlar. http://www.umut.org.tr/UserFiles/Files/Document/document_11_GizemYard%C4%B1mc%C4%B1_manevi%20%C5%9Fiddet%20temelinde%20nefret%20s%C3%B6ylemi%20ve%20nefret%20su%C3%A7lar%C4%B1.pdf [Erişim tarihi: 30.01.2021]